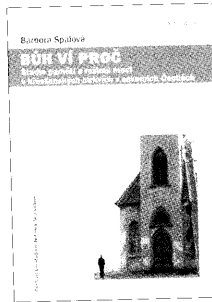

Barbora Spalová

Bůh ví proč: Studie paměti a režimů moci v křesťanských církvích v severních Čechách

CDK 2013

Kniha se věnuje křehkému a těžko postižitelnému fenoménu, jakým je křesťanská religiozita ve „vykořeněných Sudetech“ v „neznažské společnosti“, smím-li autorku parafrázovat. Série případových stu-

dií se rodila z dlouhodobého výzkumu na několika místech bývalých Sudet, byla inspirována antropologií mnoha míst a zrála v knihu téměř deset let. Hutné popisy náboženského dění v křesťanských společenstvích svědčí nejen o hluboké znalosti předmětu, ale také o důvěrné znalosti místního prostředí a kultury. Religiozita je tak zachycena plasticky a dynamicky v mnoha, často zdánlivě ambivalentních podobách. Je to religiozita mnoha tváří, které upírají tvář k jednomu Bohu. Autorka vykresluje podobu vnitřních světů živé víry věřících, kteří v těchto obcích žijí a svým konáním je spoluutvářejí, spolu s plastickým obrazem prostředí místních náboženských komunit, ve kterých se křesťanské identity formují a transformují.

Případové studie dvou katolických společenství (farního a klášterního) a jednoho charismatického společenství Jednoty bratrské, tedy jak tradičního, tak nového či obnoveného, popisují prostředí a charakter postavy a jejich vztahy tak barvitě, že čtenář má pocit, že se s nimi setkává tváří v tvář. Jsou tak cenným svědectvím o životech v církvi, náboženské komunitě a o stavu mysli křesťana „zde a nyní“.

Neotřelý styl a jazyk, který strategicky a ukázněně osciluje mezi autorčíným akademickým jazykem a metaforickým zemitým „jazykem terénu“, činí z díla strhující čtení. Autorka čtenáři umožňuje vidět stromy i les, kostru i člověka z masa a kostí, kterému skelet patří. I díky tomu je text přitažlivý nejen pro humanitní vědce a teology, ale i pro čtenáře, kteří se prostě zajímají o to, jak se po revoluci žije věřícím a jak se utvářejí církevní komunity v Sudetech.

Závěrečný příběh o tom, jak autorčín metapříběh o církvi přijala církev sama, pointuje celé vyprávění o náboženství a organizační kultuře církví v praxi. A první čtenářské odezvy svědčí o tom, jak je zde a nyní téma živé a neusazené. Bůh ví proč...

Olga Šmidová